

"ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ" (Καθολική εκκλησία)

Τα εγκαίνια του Ναού της Αγίας Βαρβάρας, βόρεια της εργατικής συνοικίας του Κυπριανού, έγιναν στις 4-12-1881. Η Αγία Βαρβάρα βρίσκεται στην πλαγιά ενός λόφου στη συνοικία του Κυπριανού. Από αρχιτεκτονικής πλευράς, κυρίαρχη είναι η πετυχημένη σύνθεση των γοθτικών και νεοκλασικών στοιχείων που την καθιστούν αρκετά σημαντική. Οι γοθτικισμοί της μαρτυρούν το γεγονός ότι είναι ναός των Καθολικών, ενώ δεν μπορούμε να αμφισβητήσουμε ότι αποτελεί ένα πολύ σπάνιο δείγμα του συγκεκριμένου ύφους στον τόπο μας. Επίσης στον εσωτερικό διάκοσμο του ιερού του ναού, ιδιαίτερα χαρακτηριστικές και ενδιαφέρουσες είναι δύο εξαιρετικές τοιχογραφίες του Αγ. Ιωάννη του Βαπτιστή και της Αγ. Κλημεντίνης που αποτελούν αφιερώματα στον Ι.Β. Serpieri και στη γυναίκα του Κλημεντίνη. Είναι η μοναδική καθολική εκκλησία του Δήμου Λαυρεωτικής.

"ΕΥΤΕΡΠΗ"

Το 1893 η Γαλλική Εταιρεία Μεταλλείων Λαυρίου σύν τοίς άλλοις κατασκεύασε στον Κυπριανό το ιστορικό νεοκλασικό κτίριο της ΕΥΤΕΡΠΗΣ ως χώρο εκμάθησης μουσικής, ποικίλων πολιτιστικών εκδηλώσεων και αναψυχής {χοροί-θέατρο-ρεσιτάλ-προβολές ταινιών – διαλέξεις}

Η αρχιτεκτονική του, αλλά κυρίως η τεράστια οροφογραφία είναι ένα πραγματικό έργο τέχνης, η οποία έχει φτιαχτεί από τον Ιταλό ζωγράφο Α. Μορέλι. Σήμερα όμως αυτή η οροφογραφία είναι έτοιμη να καταρρεύσει λόγω της εγκατάλειψης και χρειάζεται ειδικό συνεργείο συντήρησης για να σωθεί.

Η ομώνυμη φιλαρμονική της οποίας τα μέλη ήσαν Έλληνες και Ιταλοί εργαζόμενοι στην "Εταιρεία" μεγαλούργησε στην πάροδο του χρόνου "γεμίζοντάς μας" με τις καλλίτερες αναμνήσεις. Το 1901 έλαβε το Β' βραβείο σε διαγωνισμό φιλαρμονικών στο Καλλιμάρμαρο. Έπαψε οριστικά να λειτουργεί το 1977.

Φοινικόδασος – Συνοικία Κυπριανού

Αρχική - Φοινικόδασος – Συνοικία Κυπριανού

Ο Κυπριανός αποτελεί κομμάτι της ιστορίας της «εργατικής κατοικίας» του 19ου αιώνα. Η συνοικία του Κυπριανού θεωρείται, ότι είναι η «πιο αλώβητη από το μπετόν», σε σχέση με τις υπόλοιπες συνοικίες της πόλης του Λαυρίου, διότι φαίνεται να διατηρεί ένα μεγάλο μέρος της φυσιογνωμίας που είχε κατά τα τέλη του 19ου αιώνα.

Εκείνη την εποχή στην έρημη ως τότε περιοχή της Λαυρεωτικής, κρίθηκε αναγκαία η κατασκευή κατοικιών για τη στέγαση των εργατών, οι οποίοι θα εργάζονταν στην ιδρυθείσα Γαλλική Εταιρεία Μεταλλείων Λαυρίου στη περιοχή του Κυπριανού, η οποία ευρίσκονταν δίπλα στο χώρο των εγκαταστάσεων της εν λόγω εταιρείας.

Σε μια έκταση περίπου 75 στρεμμάτων, 32 συγκροτήματα κατοικιών με 190 διαμερίσματα προσφέρουν στέγη σε περίπου 190 οικογένειες. Ο οικισμός βρίσκεται στο βόρειο άκρο της πόλης πάνω στην κεντρική αρτηρία που συνδέει το Λαύριο με την Αθήνα. Για την Ελλάδα, ο Κυπριανός αποτελεί το μοναδικό τέτοιο συγκροτημένο παράδειγμα του 19ου αιώνα, που έχει πολλά από τα χαρακτηριστικά των αντίστοιχων εμπειριών των άλλων χωρών και παράλληλα ορισμένες προσαρμογές στις ελληνικές ιδιαιτερότητες.

Το τριγωνικό άλσος με τους φοίνικες ή όπως έχει επικρατήσει να κληθούν από τους ντόπιους με το όνομα "Περιβολάκια" βρίσκεται στον Κυπριανό και κατέχει εξαιρετικά σημαντική θέση, καθώς γύρω του είναι οργανωμένος πολεοδομικώς, αυτή η σημαντική και ιστορική εργατική τάξη επίλυση. Είναι ένα βασικό σημείο για την πόλη, καθώς υπάρχουν διασταυρώσεις που οδηγούν σε διάφορους ιστορικούς και μη ιστορικούς χώρους της Λαυρεωτικής. Τα Περιβολάκια σκαλίστηκαν και χτίστηκαν από τη Γαλλική εταιρεία των Μεταλλείων του Λαυρίου στα τέλη του περασμένου αιώνα. Το γενικό σχέδιο της εταιρείας του 1893 περιλαμβάνει τον οικισμό και το άλσος. Ωστόσο, η κατασκευή τους ξεκίνησε αμέσως μετά την ίδρυση της εταιρείας το 1880. Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αυτού του σημείου είναι η αυστηρή γεωμετρική γλυπτική (τριγωνικό σχήμα), καθώς και η πυκνή βλάστηση των φοινίκων που δίνουν ένα ιδιαίτερο χρώμα και ατμόσφαιρα στην περιοχή. Η περιοχή που καταλαμβάνεται από τα "Περιβολάκια" είναι περίπου δώδεκα (12) στρέμματα. Μια χάλκινη προτομή του Κ. Κονοφάγου έχει χτιστεί στην περιοχή του Φοινικοδάσους. Πρόκειται για έργο του γλύπτη Γ. Καλακάλλα, του οποίου η αποκάλυψη πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 1994.

ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑ - ΝΕΑΠΟΛΗ

Ναός του Αγίου Ανδρέα στη Νεάπολη

Ο Ναός του Αγίου Ανδρέα βρίσκεται στο λόφο που υψώνεται δυτικά της συνοικίας της Νεάπολης. Αρχισε να κτίζεται αμέσως μετά την ίδρυση της πόλης το 1865, προς τιμήν του Ανδρέα Κορδέλλα, εμπνευστή και θεμελιωτή του Νεότερου Λαυρίου. Τα εγκαίνια του Ναού, σύμφωνα με το Γιώργο Μάνθο έγιναν την 1.3.1860 ενώ η κατασκευή ολόκληρου του Ναού ολοκληρώθηκε το 1910, χρονολογία κατά την οποία, ο Ναός αποτέλεσε τη Μητρόπολη του Λαυρίου

Είναι βασιλική με τρούλο, με πολλά νεοκλασικά και βυζαντινά στοιχεία. Ενδιαφέρον μεγάλο παρουσιάζει το νεοκλασικό καμπαναριό του ναού που φτιάχτηκε στα χυτήρια της Ελληνικής και το οποίο φέρει αναποδογυρισμένο περίγραμμα οστράκου στη βάση του, μοτίβο που ηχεί στο συγκεκριμένο τμήμα του ναού.